

Nr 611

Av herr **Gadd m. fl.**, om inrättande av vissa läkar- och psykologtjänster inom kriminalvården, m. m.

(Lika lydande med motion nr 550 i Första kammaren)

Kraftåtgärder mot narkomanifaran har aviserats från regeringen, och allvarliga ansträngningar för en planering på olika fronter har satts i gång. Allmänheten är säkerligen beredd att ge sitt stöd och bära kostnaderna härför. En stor polisförstärkning är att vänta. Poliser kan emellertid inte få bli det helt dominerande svaret på behovet av åtgärder. Problemet måste angripas mera positivt med vård och rehabilitering. Narkotikabruket är nära förbundet med kriminalitet. Genom de upptrappade polisinsatserna kommer kriminalvården att utsättas för hårda påfrestningar.

Redan är narkomani starkt utbredd bland kriminalvårdens klientel. Vid en gjord utredning av anstaltsklientelet (ca 6 000 platser) var totalt 20 % narkomaner mot hälften för två år sedan. I kvinnorräjongen uppges antalet narkotikamissbrukare vara drygt 50 %, i interneringsräjongen drygt 30 % och i ungdomsräjongen mellan 20 % och 30 %. Roxtuna hade 80 %. I frivårdsklientelet (ca 20 000) finns totalt 7 %, storstockholmsdistrikten hade 16 % och Skyddsvärnet i Stockholm hela 37 %.

Om »vården» skall bli något annat än kasertering, måste narkomanen få tillgång till både kroppssjukvård och psykiatrisk vård. Det gäller regelmässigt unga människor, sällan över 35 år, oftast betydligt yngre. Kriminalvården har emellertid sedan länge en mycket allvarlig personalsituation med särskild brist på läkare, psykologer och assistenter (kuratorer). Departementschefen har icke heller i årets budget ansett sig kunna tillstyrka begärda personalförstärkningar. Inför den speciella situation, som nu råder beträffande narkomanin, och den just nu insatta aktionen måste emellertid en ytterligare prövning av behovet av terapi, medicinsk och social, ske och en omedelbar utökning med läkartjänster och psykologtjänster komma till stånd.

För att få någon möjlighet att leda rehabiliteringen bör kriminalvårdsstyrelsens begäran om en tjänst som överläkare för inspektion av hälso- och sjukvården vid fångvårdsanstalterna bifallas.

Vidare bör tjänster inrättas för en biträdande överläkare och en psykolog på fångvårdsanstalten Hall för internerade. Ungdomsanstalten i Uppsala bör förses med en överläkare och en psykolog, och två biträdande psykolog-

tjänster inrättas för räjongerna i övrigt. Detta innebär en ökning av anslaget till avlöningar med 455 572 kronor.

Mot den tecknade bakgrunden framstår det som nödvändigt att hela personalsituationen inom kriminalvården blir föremål för en snabb genomgång. Styrelsen begärde 1967 en utredning av behovet av assistentpersonal. Den s. k. tillsynsutredningen sysslar redan med vårdpersonalen men borde få uppdraget att beakta möjligheterna att utnyttja denna personal i större utsträckning för den direkta vården. Personalen har nu god utbildning och ofta en stor erfarenhet, som skulle kunna utnyttjas mer än för rena bevakningsuppgifter, vilka de nu är alltför upptagna av. En ytterligare utbildning och befordringstjänster skulle kunna bygga upp en karriär för denna personalgrupp och skapa en bättre vårdmiljö.

Med hänsyn till det anförda hemställas,

A. att riksdagen i enlighet med kriminalvårdsstyrelsens äskanden under 2:a huvudtitelns punkt F 2 beslutar inrätta en tjänst som överläkare för inspektion av hälso- och sjukvården vid fångvårdsanstalterna, en tjänst som biträdande överläkare vid Hall och en psykologtjänst vid Hall, en överläkartjänst vid fångvårdsanstalten för unga i Uppsala och tjänster för en psykolog vid samma anstalt samt två biträdande psykologer för vårdarbetet på räjongerna i övrigt, vilket sammanlagt innebär en anslagshöjning med 455 572 kronor, och

B. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en skyndsam översyn av kriminalvårdens totala personalbehov.

Stockholm den 28 januari 1969

Arne Gadd (s)

Nancy Eriksson (s) *Gunbjörg Thunvall (s)* *Gördis Hörnlund (s)*
i Stockholm